

Raadsvoorstel

Raadsnummer:	2023-007	Zaaknummer:	1134529
Onderwerp:	Meerjareninvesteringsplan binnensport op basis van het rapport Analyse binnensportaccommodaties gemeente Nijkerk		
Korte inhoud:	Er is een analyse uitgevoerd naar vraag en aanbod van de gemeentelijke binnensportaccommodaties tot 2040. Het is nodig om de bestaande capaciteit uit te breiden en het verouderde aanbod aan sporthallen en sportzalen te vernieuwen. Dit is uitgewerkt in een meerjareninvesteringsplan voor de periode van 2023 tot en met 2032.		

Datum B&W:	7 februari 2023	Portefeuillehouder:	Wethouder Rohen
-----------------------	------------------------	----------------------------	------------------------

Voorstel

1. het rapport Analyse binnensportaccommodaties gemeente Nijkerk voor kennisgeving aan te nemen;
2. te kiezen voor scenario 1B, inclusief buurtfunctie voor sporthal Strijland, waarbij de verdere uitwerking plaatsvindt binnen het project Gebiedsontwikkeling Paasbos;
3. in 2023 een blaashal te realiseren in Nijkerk om het acute tekort aan ruimte voor verenigingen en onderwijs in de winterperiode op te vangen;
4. te kiezen voor vervanging van sporthal De Slag en sportzaal Ridderspoor waarbij de spreiding en omvang van de locaties verder wordt uitgewerkt op basis van een nadere verkenning in 2023/2024;
5. in 2023 incidenteel maximaal € 400.000 beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve als investeringssubsidie voor de realisatie van een blaashal;
6. in te stemmen met de fasering en de financiële uitwerking voor de vervanging van de vijf sporthallen/sportzalen zoals opgenomen in bijlage 1 door vanaf 2025 jaarlijks, dus cumulatief structureel, € 175.000 extra toe te voegen aan de stelpost binnensport en deze stelpost op te nemen in de Kadernota 2024;
7. eind 2023 een integrale afweging te maken op basis van de uitkomsten van de geactualiseerde investeringsprogramma's (binnensport, buitensport, onderwijshuisvesting en PMRI), waarbij eventuele wijzigingen worden doorgevoerd bij de Kadernota 2025.

Inleiding

Het investeringsplan voor de binnensportaccommodaties is een van de grote investeringsprogramma's die genoemd wordt in de Ontwikkelagenda. In 2023 volgen nog actualisaties van het investeringsprogramma voor de buitensport (zomer 2023), het integraal huisvestingsplan (najaar 2023) voor het onderwijs en het PRMI (eind 2023).

De benodigde investeringen op al deze terreinen worden integraal afgewogen bij de Kadernota 2025. Wanneer er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor alle gewenste investeringen, zal breed gewogen moeten worden welke investeringen wel/niet gedaan worden en wat de fasering van de diverse investeringen wordt. In de Ontwikkelagenda hebben wij aangegeven hoe we dit willen doen.

Vanaf medio 2021 is een brede analyse gemaakt van de gemeentelijke binnensportaccommodaties. Het onderzoek richt zich op een analyse van de zes gemeentelijke binnensportaccommodaties¹. Het gaat om de vier sporthallen (Corlaer, Watergoor, Strijland, De Slag) en twee sportzalen (Ridderspoor en De Baggelaar) die in gemeentelijk eigendom zijn. Er zijn daarnaast negen gymzalen in beheer bij diverse schoolbesturen. Dit zijn allemaal “stand alone” gymzalen die niet of nauwelijks voor verenigingssporten ingezet kunnen worden omdat ze daarvoor te klein zijn.

Het rapport is recent opgeleverd. Er is in beeld gebracht hoe het huidige binnensportaanbod zich verhoudt ten opzichte van toekomstige ontwikkelingen. Sportdeelname, capaciteit, kwaliteit en demografische groeiprognozes zijn belangrijke onderdelen van deze analyse. Op 30 november 2022 is het conceptrapport, zonder financiële doorrekening en fasering, besproken met de sportverenigingen en onderwijsinstellingen in een goed bezochte consulterende bijeenkomst.

Met dit voorstel wordt u gevraagd het rapport vast te stellen en in te stemmen met het financiële meerjareninvesteringsplan en bijbehorende fasering en hiervoor de benodigde middelen vrij te maken.

Beoogd effect

Vernieuwde binnensportaccommodaties die voldoende capaciteit bieden voor de komende 40 tot 50 jaar.

Argumenten

1.1 Het rapport is een analyse van het huidige aanbod.

De zes binnensportaccommodaties zijn geanalyseerd op basis van cijfers over de bezetting, benutting, ontwikkelingen in het bewegingsonderwijs en nieuw te bouwen woningen. Uit de analyse blijkt dat er een goed gespreid aanbod van binnensportaccommodaties is. Dit aanbod is echter wel gedateerd en de meeste binnensportaccommodaties naderen het einde van de technische levensduur. Op sporthal Corlaer na zijn de binnensportaccommodaties oud, in veel gevallen niet meer in goede staat en zeker niet duurzaam. Er moeten besluiten worden genomen over renovatie en/of vervangende nieuwbouw, mede in het licht van duurzaamheidsmaatregelen en de sterk gestegen energieprijzen.

Verder is geconstateerd dat er verhoudingsgewijs een kleiner aantal gymzalen en zaaldelen voor bewegingsonderwijs is dan landelijk gemiddeld. Dit komt onder meer doordat niet alle sporthallen in drie zaaldelen zijn op te splitsen.

1.2 Het rapport analyseert de effecten van de (toekomstige) demografische situatie.

De gemeente Nijkerk krijgt de komende jaren te maken met verdere bevolkingsgroei. Het totale aantal inwoners zal fors stijgen: de komende 10 jaar wordt een toename verwacht van circa 6.000 inwoners, daarna zal de gemeente nog verder groeien tot ongeveer 54.000 inwoners in 2040. Ook de leerlingenprognose toont een toename in leerlingenaantal tot 2040 met een piek rond 2030. Effecten van deze bevolkingstoename zijn:

- Meer gebruik van de sportaccommodaties overdag.
- Meer behoefte aan minder intensieve vormen van sporten en bewegen.
- Meer vraag naar binnensportruimte op courante uren.
- Een toegespitst aanbod van minder intensieve vormen van sporten en bewegen, gekoppeld aan ontmoeting voor de minder vitale senioren.

In het bepalen van de benodigde capaciteit gaan we overigens niet uit van de pieksituatie, maar van een stabiele situatie voor de lange termijn.

¹ Het Jaap van der Krol Bad is niet meegenomen in de analyse. Het zwembad is in 2018 opgeleverd. We verwachten op dit vlak geen grote ingrepen qua duurzaamheid en/of aanbod.

1.3 In Nijkerk sporten en bewegen mensen bovengemiddeld.

De sport- en beweegdeelname is in de gemeente Nijkerk 54% en daarmee hoger dan het landelijke gemiddelde (ca. 50%). Het percentage inwoners dat lid is van een vereniging, ligt in Nijkerk 2,7 procentpunten hoger dan het landelijke gemiddelde en ligt ook (aanzienlijk) hoger dan omringende gemeenten als Ermelo, Putten en Harderwijk. De gemeente Nijkerk is een sportieve gemeente met vitale inwoners die op veel vlakken actief betrokken zijn. In Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk zijn zo'n 45 sportverenigingen actief en die brengen samen ruim 12.000 sporters op de been. De verenigingen oefenen een grote aantrekkingskracht uit op de inwoners, zijn over het algemeen vitaal en hebben ambities om hun functie te versterken en verbreden.

1.4 De (toekomstige) behoefte van sportverenigingen en onderwijs is geïnventariseerd.

De verenigingen wensen fors meer uren dan waarover zij nu beschikken. Dat heeft deels te maken met een direct aantoonbare wens, een overvraag (i.v.m. de schaarste aan sportruimte en de wens van nagenoeg elke gebruiker om op dezelfde (courante) uren de sportruimte te kunnen benutten. Vier van de zes accommodaties zijn voldoende tot goed bezet. Strijland en De Baggelaar zijn minder goed bezet, mede door functionele tekortkomingen en door korte indoorseizoenen van enkele grote gebruikers. Vraag en aanbod van binnensportaccommodaties zijn op dit moment niet in evenwicht. Vooral de verenigingen hebben meer behoefte aan zaalcapaciteit dan op dit moment kan worden ingevuld. Maar ook de inroostering van gymuren voor het onderwijs blijkt een steeds grotere puzzel, mede door de invoering van continuuroosters en de inzet van vakleerkrachten.

1.5 Er zijn scenario's uitgewerkt om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen.

In het rapport zijn vraag en aanbod vergeleken en zijn scenario's uitgewerkt. De scenario's zijn:

0. De 0-variant: Huidige situatie binnensport. In deze variant kiest de gemeente voor de instandhouding van de huidige situatie.
1. Vernieuwing en uitbreiding binnensportcapaciteit. In deze variant staat het realiseren van een kwaliteitsimpuls voor zoveel mogelijk binnensportaccommodaties in de gemeente Nijkerk centraal. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar twee subvarianten, te weten:
 - a. vernieuwing van de accommodaties:
 - i. Sporthal Strijland (44x24m) met drie zaaldelen
 - ii. Sporthal Watergoor (44x24m) met drie zaaldelen
 - iii. Sportzaal De Baggelaar (28x22m) met twee zaaldelen
 - b. Variant 1b, waarbij – aanvullend op variant 1a, een beperkte wijkaccommodatie wordt toegevoegd aan sporthal Strijland.
2. Extra Sporthal variant: Groeiscenario. In deze variant wordt de optie geboden tot het bouwen van nog een (extra) nieuwe sporthal in combinatie met de nieuwbouw van sporthal Strijland en Watergoor.

Als extra optie kan aan iedere variant een blaashal worden toegevoegd. Deze optie is separaat per variant uitgewerkt.

	0-Variant	Variant 1		Variant 2
	Huidige situatie	1a Kwaliteitsimpuls	1b Paasbos incl buurtfunctie	Nog een sporthal
Maatschappelijke functie				
Capaciteit in aantal zaaldelen	13	16	16	17
Extra zaaldelen t.o.v. huidig	0	3	3	4
Verhouding vraag en aanbod	Tekort	Min of meer evenwicht	Min of meer evenwicht	Waarschijnlijk overschot

Financiën

Investerings	NVT	€ 16,2 mio	€ 17,2 mio	€ 20,3 mio
Extra kapitaallasten ²	-	€ 600.000,-	€ 640.000,-	€ 750.000,-
Subtotaal	Onvoldoende	Voldoende/goed	Voldoende/goed	Matig

Toevoeging Blaashal

Investering blaashal	€ 0,5 mio	€ 0,5 mio	€ 0,5 mio	€ 0,5 mio
Extra kapitaallasten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000

Beoordeling (variant met blaashal)

Maatschappelijke functie

Uitbreiding capaciteit	1	4	4	5
Verhouding vraag en aanbod	Tekort	Evenwicht	Evenwicht	Overschot
Totaal	Onvoldoende	Goed	Goed	Matig

2.1 Variant 1 is voor de kernen Nijkerk en Nijkerkerveen de beste oplossing

Uit bovenstaande tabel blijkt dat variant 1 de beste optie is.

Variant 0 betekent dat we oude, niet-duurzame sporthallen in stand proberen te houden. Dit vraagt aan de ene kant veel investeringen voor vernieuwing en verduurzaming, terwijl de situatie verre van optimaal blijft. In 2014 heeft een adviesbureau al onderzocht dat duurzame renovatie van de vijf oudste binnensportaccommodaties tussen de 53 en 60% van de kosten van nieuwbouw zullen zijn. Het resultaat bij renovatie is dan hooguit een energielabel C, wat met toepassing van PV-panelen een label B of misschien label A kan worden. In de afgelopen jaren zijn de duurzaamheidseisen en -ambities gestegen, waardoor deze afweging nog meer ten gunste van nieuwbouw zal uitkomen.

In scenario 1 wordt gekozen voor vernieuwing van sporthal Strijland, sporthal Watergoor en sportzaal De Baggelaar. De nieuwe sporthal Strijland en sporthal Watergoor kunnen in drie zaaldelen opgedeeld worden, waardoor er meer ruimte ontstaat voor het bewegingsonderwijs. Voor de nieuwe sportzaal De Baggelaar is het de wens om deze te vergroten tot een sportzaal met twee zaaldelen. Dit is passend bij de (toekomstige) groei van Nijkerkerveen. Bovendien kan dit mogelijk als overloopcapaciteit gelden voor sommige verenigingen en scholen uit Nijkerk.

Variant 2 gaat uit van nog een extra sporthal. Dit geeft een overcapaciteit, met name in de maanden maart/april tot en met oktober. Het bestaande tekort in de wintermaanden kan beter en financieel goedkoper via een blaashal opgelost worden.

2.2 De bewoners van Paasbos hebben gevraagd om een sporthal met buurtfunctie

Uit het Paasbos Festival en de andere bijeenkomsten van bewoners van de wijk kwam de wens naar een sportaccommodatie waarin ook voldoende ruimte is voor buurtactiviteiten. Hoe dit precies ingevuld wordt, kan nader uitgewerkt worden binnen de planvorming voor de gebiedsontwikkeling Paasbos.

Voorgesteld wordt om vooralsnog, zowel in de planvorming als financieel, rekening te houden met deze buurtfunctie.

² De berekende kapitaallasten wijken af van de berekening in bijlage 1 vanwege een andere afschrijvingssystematiek (annuïtair versus lineair) en afwijkend rentepercentage (2% versus 2,5%).

3.1 *Het tekort aan zaalruimte in de wintermaanden kan opgelost worden met een blaashal.*

Uit de analyse van vraag en aanbod blijkt dat de behoefte aan zaalcapaciteit (veel) groter is dan de beschikbare capaciteit. Dit signaal geven de binnensportverenigingen ook al jaren af: ze willen graag meer uren huren, maar er zijn geen extra uren beschikbaar. Dit tekort is er met name in de wintermaanden als sporten zoals korfbal, hockey en handbal ook gebruik maken van de binnensportaccommodaties.

Sommige verenigingen proberen buiten de gemeente extra zaalruimte te huren. Dit lukt slechts in heel beperkte mate, want ook in de ons omliggende gemeenten is de druk op de binnensport hoog. Met name korfbal en hockey hebben aangegeven dat ze niet de extra (trainings)uren kunnen invullen in de wintermaanden zoals ze dit graag zouden willen. Voor deze sporten is een blaashal een en relatief goedkoop alternatief. Een blaashal kan op de velden geplaatst worden, die in de wintermaanden niet gebruikt worden.

In het analyserapport wordt genoemd dat aan elk scenario een blaashal toegevoegd kan worden. Voorgesteld wordt om te beginnen met één blaashal.

De redenen om te kiezen voor een blaashal zijn:

- In zowel Nijkerk als Hoevelaken is sprake van een aanzienlijk tekort aan zaalruimte in de winterperiode;
- Een blaashal is een relatief kleine investering: we gaan uit van € 500.000. Bij besluitvorming in maart 2023 kan de hal mogelijk nog in het winterseizoen 2023-2024 operationeel zijn;
- Er hoeven geen kleedruimten gebouwd te worden. Deze worden gebruikt van de vereniging waar de blaashal geplaatst wordt;
- Doordat de korfbal- en hockeyverenigingen vooral gebruik maken van de blaashal, blijft er in de sporthallen en sportzalen meer ruimte over voor de verenigingen die het hele jaar door gebruik maken van een binnensportaccommodatie;
- Het geeft de mogelijkheid te onderzoeken wat de resterende behoefte aan (extra) zaalruimte is. Dit is waardevolle informatie voordat we starten met de (veel duurdere) vervanging van de bestaande sporthallen en sportzalen.

3.2 *Afweging één blaashal in plaats van twee blaashallen*

De beide korfbalverenigingen zijn al geruime tijd met ons in gesprek over de realisatie van blaashallen. Zij willen het liefst twee blaashallen: één in Nijkerk en één in Hoevelaken. Het nadeel van slechts één blaashal ten opzichte van twee is dat het voor de (jonge) jeugd niet praktisch is om gebruik te maken van een blaashal in een andere kern. Voor de senioren is dit ook niet ideaal, maar wel beter uitvoerbaar.

Daar staat tegenover dat starten met één blaashal de mogelijkheid biedt om te onderzoeken welk effect dit heeft op het huidige tekort aan zaalruimte én hoe zich dit verhoudt tot de exploitatie van de bestaande sporthallen. Dit om te voorkómen dat de exploitatie van de gemeentelijke sporthallen onrendabel wordt en er leegstand optreedt.

Indien blijkt dat het tekort groot blijft én dus de exploitatie van de gemeentelijke sporthallen voldoende rendabel blijft, kan alsnog een tweede blaashal overwogen worden.

3.3 *Blaashal bij voorkeur in Nijkerk indien het onderwijs er gebruik van wil maken*

Omdat er ook een tekort aan gymruimte is in de kern Nijkerk, is het voorstel om de blaashal in Nijkerk te plaatsen zodat er, in de wintermaanden, extra gymcapaciteit is. Dit is geen volwaardige gymzaal: er zijn geen toestellen, wandrekken, ringen etc. De zaal kan ingezet worden als spelzaal voor bepaalde balsporten of bewegingsonderwijs waarvoor weinig tot geen materiaal nodig is. In overleg met het onderwijs zal bekeken moeten worden voor welke scholen dit interessant is. Zodra de capaciteit voor bewegingsonderwijs structureel vergroot is (na realisatie van de nieuwe sporthal in Paasbos), kan de blaashal naar Hoevelaken verplaatst worden.

Mocht het onderwijs geen gebruik willen maken van deze blaashal, dan vervalt de voorkeur voor Nijkerk.

4. *In Hoevelaken verandert veel door de realisatie van Klarwater en het toekomstige vertrek van het Van Lodenstein College*

In Hoevelaken is er de komende jaren veel woningbouw voorzien met name door de realisatie van de wijk Klarwater. Dit leidt tot een groei van de bevolking en, naar verwachting, ook een groei in de vraag naar sportbehoefte 's avonds. In de wijk Klarwater is ook de nieuwbouw van 't Blokhuus voorzien. Dit vraagt om een sportfaciliteit op niet al te grote afstand van de school, zodat de leerlingen daar kunnen gymmen. Vanaf de beoogde locatie van de school naar sportzaal Ridderspoor is ca. 1,5 kilometer. Dit is, zeker voor de onderbouw, een te grote afstand. De school zelf heeft voorkeur voor een sportfaciliteit bij de school.

Recent is bekend geworden dat het Van Lodenstein College naar verwachting per 1 augustus 2026 gaat vertrekken uit Hoevelaken. Het Van Lodenstein College heeft zelf twee gymzalen, maar maakt overdag bijna elke dag gebruik van sporthal De Slag. Het vertrek van de school heeft dus gevolgen voor de bezetting van De Slag overdag.

Het vraagt nader onderzoek wat deze twee ontwikkelingen betekenen voor de spreiding van sportaccommodaties. Het staat buiten kijf dat er een sporthal benodigd blijft in Hoevelaken, maar de vraag is of de huidige locatie van De Slag daarvoor de beste plek is. Voorgesteld wordt om in 2023/2024 een nadere verkenning uit te voeren naar het sportlandschap in Hoevelaken.

In de fasering is wel rekening gehouden met de toekomstige vervanging van zowel De Slag als Ridderspoor. Dit is financieel vertaald in het meerjareninvesteringsplan. Uit het hierboven genoemde onderzoek moet blijken welke locaties daarvoor het meest geschikt zijn.

5. *De korbalverenigingen willen bijdragen en de blaashal exploiteren*

In de gesprekken met de korbalverenigingen hebben zij aangegeven voldoende mogelijkheden te zien om een blaashal zelf te exploiteren, dus zonder gemeentelijke bijdrage. Voor de aanschaf van de blaashal is dit niet mogelijk. De totale kosten voor de aanschaf van een blaashal worden geraamd op maximaal € 500.000. Met een eigen bijdrage van verenigingen en/of subsidiemogelijkheden kan de bijdrage van de gemeente beperkt blijven tot maximaal € 400.000.

Voorgesteld wordt om maximaal € 400.000 als investeringssubsidie aan de verenigingen beschikbaar te stellen, ten laste van de algemene reserve. Het eigendom van de blaashal komt dan bij de vereniging(en) te liggen.

De verdere businesscase moet nog uitgewerkt worden met de verenigingen.

6.1 *Het benodigde investeringsprogramma is vertaald in een fasering*

Uiteraard kunnen we niet alle binnensportaccommodaties op hetzelfde moment vervangen. Dit is zowel qua capaciteit, financiën als eventueel benodigde vervangende sportruimte niet haalbaar. Daarom is er een fasering gemaakt, die is opgenomen in het meerjareninvesteringsplan in bijlage 1. Deze prioritering is gebaseerd op lopende ontwikkelingen (zoals de gebiedsontwikkeling Paasbos), de technische staat van de gebouwen en ontwikkelingen in bevolkingsgroei en woningbouw. De fasering ziet er globaal als volgt uit:

Kalenderjaar 2023:

- Realisatie van een blaashal (zie argument 3 hierboven). Hiermee kunnen de acute tekorten voor met name de verenigingssporten opgevangen worden.
- Quick scan locatie-onderzoek sportzaal De Baggelaar. Deze zaal is oud, te klein en niet duurzaam. Zeker met de groei van Nijkerkerveen is een grotere sportaccommodatie passend. We willen onderzoeken of een nieuwe, vergrote sportzaal met twee zaaldelen op de huidige locatie van De Baggelaar gerealiseerd kan worden. Indien dit past, kan zo snel mogelijk overgegaan worden tot realisatie van de nieuwe zaal (planning 2024-2025). Indien dit niet past, zal een andere locatie gezocht moeten worden. In dat geval zal de realisatie, naar verwachting, langer duren.
- Start verkenning sportlandschap in Hoevelaken (zie argument 4 hierboven).

Periode 2023-2026:

- Keuze en realisatie nieuwe sportzaal De Baggelaar;
- De vervanging van sporthal Strijland loopt mee in het tijdpad van de gebiedsontwikkeling Paasbos. Realisatie is op dit moment voorzien voor 2025-2026;
- Uitkomsten verkenning sportlandschap in Hoevelaken vertalen in spreiding sportaccommodaties in Hoevelaken;

Vanaf 2027:

- Vervanging sporthal De Slag op basis van uitkomsten verkenning Hoevelaken (realisatie voorzien in 2027);
- Vervanging sporthal Watergoor (realisatie voorzien in 2029);
- Vervanging sportzaal Ridderspoor op basis van uitkomsten verkenning Hoevelaken (realisatie voorzien in 2031).

6.2 *Het investeringsprogramma is financieel vertaald*

Uitvoering van bovenstaand investeringsprogramma leidt tot grote investeringen: per sporthal (3 zaaldelen) gaat het om € 6,5 tot € 7,5 miljoen aan stichtingskosten. Voor een sportzaal (2 zaaldelen) is dit ca. € 4 miljoen. Het totale investeringsbedrag voor de periode 2023-2026 komt daarmee op € 11,5 miljoen (exclusief de blaashal). Voor de periode 2027 en verder is dit aanvullend € 18 miljoen.

Dit is financieel vertaald door jaarlijks (dus cumulatief structureel) een toevoeging te doen aan een stelpost die gebruikt kan worden voor het dekken van de kapitaallasten. Deze jaarlijkse toevoeging is € 175.000 voor de periode 2025-2032.

In het onderdeel financiën en in bijlage 1 is dit nader uitgewerkt.

7. *Er volgen nog meer investeringsprogramma's in 2023 die integraal afgewogen worden*

Naast de analyse van de binnensportaccommodaties volgt er later in het voorjaar een behoeftebepaling van de buitensportaccommodaties. Eind 2023 komt er een actualisatie van het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs en het PMRI (Programma Maatschappelijke en Ruimtelijke Investerings). Uit al deze inventarisaties volgen investeringen voor de komende jaren die integraal afgewogen moeten worden.

Deze integrale afweging kan leiden tot bijstelling van keuzes of een aanpassing van de fasering. Indien dit zo is, zal dit verwerkt worden via de Kadernota 2025. Overigens kan bij elke volgende Kadernota een afweging plaatsvinden of bepaalde investeringen uitgevoerd worden of dat deze uitgesteld worden.

Kanttekeningen

Geraamde bedragen zijn indicatief en op dit moment moeilijk in te schatten.

In de berekeningen is uitgegaan van een raming van de stichtingskosten. Dit zijn géén harde getallen maar ze moeten als indicatief beschouwd worden. Hierbij speelt onder andere het volgende mee:

- De bedragen hebben prijspeil 2023. Er is nog geen rekening gehouden met toekomstige indexering;
- In de geraamde kosten voor de bouw van de sporthal is rekening gehouden met inrichting en honoraria van bijv. architect en bouwmanagement. Alle andere onderdelen (denk aan: sloopkosten, parkeren, inrichting openbare ruimte, eventuele tijdelijke vervangende sportruimte en/of aankoop van gronden) zitten hier niet in opgenomen, omdat deze locatiespecifiek zijn;
- De bouwkosten stijgen momenteel sterk en ook materialen zijn niet altijd verkrijgbaar. Dit zijn extra onzekere factoren in de kostenraming;
- Er is gerekend met een rente van 2,5% voor de kapitaallasten. Dit kan, met de huidige onzekere tijden, hoger worden.

Exploitatie

Op basis van de analyse blijkt dat er een tekort is aan zaalruimte, met name in de wintermaanden. Het plaatsen van een blaashal kan dit tekort op korte termijn verhelpen. Daarbij moeten we, in overleg tussen Optisport en de verenigingen goede afspraken maken over de exploitatie, om te voorkómen dat deze een ongunstig effect heeft op de exploitatie van de bestaande gemeentelijke binnensportaccommodaties. Anderzijds biedt dit ook weer kansen voor een uitbreiding of aanvulling van activiteiten die jaarrond gebruik maken van de binnensport, zoals zaalvoetbal, volleybal, gymnastiek et cetera.

Financiën

Algemeen

Er is de afgelopen tientallen jaren geen geld gespaard voor de vervanging van de sporthallen en sportzalen. Op het moment dat de bestaande sporthallen en sportzalen waren afgeschreven, is de ruimte in de begroting vrijgevallen; deze is niet gereserveerd voor (toekomstige) vervanging. Ook zijn er in het verleden regelmatig voorzieningen in één keer gefinancierd (bijvoorbeeld vanuit de grondexploitatie). Hiervoor hebben dus nooit afschrijvingslasten in de begroting gezeten, zodat ook daaruit geen spaarpot voor vervanging is opgebouwd.

Het investeringsplan voor de binnensportaccommodaties is een van de grote investeringsprogramma's die genoemd worden in de Ontwikkelagenda. In 2023 volgen nog actualisaties van het investeringsprogramma voor de buitensport (zomer 2023), het integraal huisvestingsplan (najaar 2023) voor het onderwijs en het PRMI (eind 2023).

De benodigde investeringen op al deze terreinen worden uiteindelijk integraal afgewogen bij de Kadernota 2025. Wanneer er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor alle gewenste investeringen, zal breed gewogen moeten worden welke investeringen wel/niet gedaan worden en wat de fasering van de diverse investeringen wordt. In de Ontwikkelagenda hebben wij aangegeven hoe we dit willen doen.

Beschikbare middelen

Het investeringsprogramma is afgezet tegen de beschikbare middelen in de meerjarenbegroting 2023-2026. De beschikbare ruimte is onvoldoende om alle investeringen te kunnen uitvoeren.

In de meerjarenbegroting 2023-2026 zijn de volgende bedragen opgenomen:

- Vanaf 2024 een stelpost van € 240.000 voor de vervanging van sporthal Strijland;
- Een stelpost van € 13.000 voor Nijkerkerveen;
- Een bedrag van € 375.000 voor De Baggelaar – deze zit in de reserve bovenwijkse voorzieningen;

De beschikbare middelen van € 240.000 en € 13.000 voegen we samen tot de stelpost binnensport van € 253.000. Deze stelpost is in 2024 nog niet nodig voor de vervanging van de bestaande binnensportaccommodaties. De investeringen vinden op z'n vroegst plaats in 2024, zodat de afschrijving vanaf 2025 of later zal starten. Dit betekent dat de stelpost van 2024 toegevoegd kan worden aan de algemene reserve, als dekking voor de investeringssubsidie van de blaashal.

Benodigde extra dekking

In 2023 wordt een onttrekking van € 400.000 gedaan uit de algemene reserve als investeringssubsidie voor de realisatie van de blaashal. € 250.000 daarvan vloeit in 2024 terug in de algemene reserve omdat de stelpost binnensport in dat jaar nog niet benut hoeft te worden. De verlaging van de stand van de algemene reserve als gevolg van de realisatie van de blaashal is dus per saldo maximaal € 150.000.

De investeringssubsidie betreft een bedrag ineens waarop niet afgeschreven wordt. In de exploitatie verwachten we van de verenigingen dat zij reserveren voor een eventuele toekomstige vervanging van de blaashal.

Om het investeringsprogramma voor de bestaande binnensportaccommodaties uit te kunnen voeren is jaarlijks een toevoeging van € 175.000 aan deze stelpost nodig (= cumulatief structureel). Uit de gevormde stelpost kunnen vervolgens de kapitaallasten van de benodigde investeringen gedekt worden. De integrale afweging van

de toevoeging van de stelpost vindt jaarlijks plaats bij de Kadernota op basis van de voortgang vanuit het investeringsprogramma.

Communicatie

Bij het maken van deze analyse zijn de onderwijsinstellingen en sportverenigingen betrokken. In 2021 hebben diverse scholen en sportverenigingen aan het begin van het onderzoek via interviews hun visie en input gegeven. Medio november 2022 is het conceptrapport aan hen toegestuurd. Op 30 november 2022 is een bijeenkomst gehouden om feiten en bevindingen te checken en de voorgestelde scenario's met hen te bespreken. Het was een constructieve avond. Het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage 3 aan het voorstel toegevoegd.

Vervolg

Na instemming van uw raad kan gestart worden met de uitvoering zoals aangegeven in de fasering onder argument 5.1.

Bijlagen

1. Investeringskosten sporthallen en meerjareninvesteringsplan binnensport;
2. Rapport "Analyse binnensportaccommodaties gemeente Nijkerk";
3. Verslag bijeenkomst binnensport van 30 november met scholen en sportverenigingen;

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de loco-secretaris,

de burgemeester,

de heer C.D.H. van Hoeve

de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2023-007

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 7 februari 2023;

b e s l u i t :

1. het rapport Analyse binnensportaccommodaties gemeente Nijkerk voor kennisgeving aan te nemen;
2. te kiezen voor scenario 1B, inclusief buurtfunctie voor sporthal Strijland, waarbij de verdere uitwerking plaatsvindt binnen het project Gebiedsontwikkeling Paasbos;
3. in 2023 een blaashal te realiseren in Nijkerk om het acute tekort aan ruimte voor verenigingen en onderwijs in de winterperiode op te vangen;
4. te kiezen voor vervanging van sporthal De Slag en sportzaal Ridderspoor waarbij de spreiding en omvang van de locaties verder wordt uitgewerkt op basis van een nadere verkenning in 2023/2024;
5. in 2023 incidenteel maximaal € 400.000 beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve als investeringssubsidie voor de realisatie van een blaashal;
6. in te stemmen met de fasering en de financiële uitwerking voor de vervanging van de vijf sporthallen/sportzalen zoals opgenomen in bijlage 1 door vanaf 2025 jaarlijks, dus cumulatief structureel, € 175.000 extra toe te voegen aan de stelpost binnensport en deze stelpost op te nemen in de Kadernota 2024;
7. eind 2023 een integrale afweging te maken op basis van de uitkomsten van de geactualiseerde investeringsprogramma's (binnensport, buitensport, onderwijshuisvesting en PMRI), waarbij eventuele wijzigingen worden doorgevoerd bij de Kadernota 2025.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 30 maart 2023,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA